

To je dan, ki ga je naredil Gospod,
radujmo se in se ga veselimo. (Ps 118, 24)

Res se lahko veselimo, da smo ob 140 letnici prenosa škofijskega sedeža v Maribor doživeli razglasitev škofa Antona Martina Slomška za blaženega. Odslej nas bo še bolj nagovarjal. Prisluhnjimo njegovemu prvemu pozdravu, ki ga je poslal duhovnikom in vernikom novo urejene lavantinske škofije.

"Preljubi Slovenci, bratje in sestre moje!

Imenitni kralj je imel prelepo gorico. Žlahtne trte in mladike so rasle v dragem vinogradu, cvetele in zorile ter rodile obilo sadu. Gorica pa je bila razdeljena med dva mejaša, ki sta obdelovala dragoceni vinograd vsak po svoji moči.

V mnogih letih je trsje naraslo, pomnožile pa so se tudi skrbi vinogradnikom. Da bi trsje še obilneje rodilo in da bi se polajšalo delo oskrbnikom, je modri kralj razdvojeno južno gorico združil in izročil enemu oskrbniku. To odločitev modrega kralja so vsi hvalili. Radost se je razlegala po vinskih vrhovih in odmeval v žitno polje rodovitnih ravnin. Delavci so si prijazno podajali roke in si želeli dobro srečo in obilni blagoslov. Oh, naj bi to veselje bilo stanovitno in se sladko upanje ne bi izpremenilo v žalost, kakor se na svetu rado zgodi.

Razumete to priliko? Ali veste, da vam, dragi Slovenci, velja? Doplnile so se vaše in naše dobre želje, podajmo si torej prijazno roko, naj bo ta združitev lavantinske škofije v večjo čast božjo in v naše zveličanje! Poskrbimo, da bo slovenska lavantinska škofija nebeškemu kralju slava, veselo srce svetemu očetu, sosedom pa lepo oko! Za to pa je potrebno treh reči: prave modrosti, stanovitosti in božjega blagoslova.

1. Prave modrosti potrebujemo, pa ne modrosti tega sveta, pač pa one modrosti, ki jo je usmiljeni Jezus učil, ki so jo apostoli oznanjevali in jo uči sveta katoliška Cerkev, ki jo vodi in razsvetljuje sam Sveti Duh. O tej modrosti velja lepa Jezusova beseda: 'Kdor moje besede posluša in v svojem srcu ohrani, je podoben modremu možu, ki zida svojo hišo na skalo!' Dragi bratje in sestre moje! Dobri Bog nam je ohranil še luč prave svete vere, ni nam še zatemnelo jasno oko prave božje modrosti. Ohranimo zvesto dragoceni dar svete vere, branimo nauk svete katoliške vere kakor luč naših oči! Radi prihajajte poslušat božjo besedo, skrbno pošiljajte otroke h krščanskemu nauku, pa tudi doma radi govorite o božjih rečeh! Tako boste podobni žlahtnim trtam v Gospodovi gorici. O sveta božja Modrost, ki si postavila svojo Cerkev na skalo, vodi škofa in vse božje namestnike, bodi varuhinja vernikom!

2. Potrebna nam je prava stanovitnost v veri! Očetje in matere, bodite skrbni! V vaših rokah so otroci, žlahtne mladike Gospodove! Mati, ki malo dete dojiš, vtisni mu v srce gorečo ljubezen do Jezusa, prepevaj otroku svete pesmi in uči ga lepo moliti! Materin nauk je otrokom jutranja zarja! Pa tudi ti, oče, ne pozabi, da te je Bog postavil otroku za prvega učitelja. Zvečer po končanem delu moli s svojo družino, ob nedeljah in praznikih vodi svoje otroke k božji službi. Očetov nauk je otrokom jutranje sonce! Blagor otrokom, ki imajo skrbne bogaboječe starše! Rastli bodo kakor zdrave mladike v gospodovem vinogradu. Pa naj rečem še eno besedo vam, mladeniči! Vi korenjaki naših goric, da vam ni enakih! Vi najlepši venec naše dežele, vi močni stebri naše domovine! Bodite zdravi in veseli, pa tudi pošteni in pobožni kristjani! Prav pobožnost za vse velja, ima obljubo sreče sedanjega in prihodnjega življenja! Kako bi mogel vas pozabiti, mladenke, ve žlahtne cvetlice svete katoliške Cerkve! Naj bo vaše čisto srce prestol Jezusov, vaše deviško telo tempelj Svetega Duha, vaša lepa duša nevesta Jezusova in ve vse hčere Marijine!

Bog ne daj, da bi se dale zapeljati in bi raztrgale venec svoje deviške časti! Ljubite Jezusa in Marijo! Svet preide in njegovo poželenje, kdor pa voljo božjo izpolnjuje, ostane vekomaj! Tako bo stanovitnost v veri po naših družinah ohranila našo škofijo kot veselo gorico, polno svetih čednosti in dobrih del!

3. K naši modrosti in stanovitosti pa je potreben še božji blagoslov. Dobra sreča vse velja, katero pa Bog da! Sedem živih studencev, svetih zakramentov, nam donaša božje milosti in pomoči. Hitimo zajemat žive vode za večno življenje! Da bo rosila milost božja na naše delo, molimo vsako jutro, prosimo Boga vsak večer, naj daje svoj blagoslov. Prava molitev je zlasti ključ svetih nebes. Molitev je naši duši dih življenja. Kakor hitro molitev opustiš, dušo umoriš. Če hočemo imeti dobro srečo, posvečujmo Gospodov dan! Kdor krade Bogu posvečene dni in jih za sebe uporablja, ne bo imel prave sreče! Dajmo Bogu, kar je božjega, pa bo tudi nam dal Bog, kar je nam potrebnega za dušo in telo!

To vam, preljubi, najprej priporočim in bom priporočal, dokler živim!

Ti pa, dobri Bog, Oče usmiljenja in vse tolažbe, ki si dobro delo med nami začel, Oče luči, od katerega pride vsak dober dar, blagoslovi pastirje in vernike lavantinske škofije! Blagoslovi naša žitna polja, lepe vinske gorice, vasi in mesta, blagoslovi naša srca, žlahten trte svojega vinograda, naj rodijo obilo dobrega sadu za božje kraljestvo! Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride na vas in naj vedno pri vas ostane!"

SLOMŠEK GOVORI DUHOVNIKOM

(Iz okrožnice 30. 12. 1850)

Preljubi sobratje in sodelavci v gospodovem vinogradu! Najdragocenejši denar, ki svoje vrednosti nikdar ne izgubi, je zahvala. Če tudi potreba trka na vrata dobrotnika in ga gane, vendar je hvaležnost za že prejete dobrote najbolj zanesljiva vratarica, ki nam znova in znova vrata odpre za nova dobra dela.

Ko sem vas dne 30. maja 1850 povabil, da bi mi pomagali opremiti bogoslovno semenišče za četrti letnik, da bi bil odslej na škofijskem sedežu, je moja prošnja našla pri veliki večini duhovnikov dobrohoten odziv. Bogoslovno semenišče je z vsem potrebnim preskrbljeno. Še več. Ustanovili smo še posebno dijaško podporno ustanovo, ki bo naši škofiji prinašala bogate sadove. Ko pa vam izrekam svoj "Bog povrni", ne smem opustiti, da ne bi vas, preljubi sobratje, opozoril na neko zelo važno skrb: Poiščite v svoji župniji nadepolne dečke, ki bi jih bilo možno izobraziti za duhovnike. Z očetovsko skrbnostjo pazite na nje, da bodo ljubljenci božji, bogati božjih darov in čistega srca, najdragocenejša posoda božje milosti in najlepše upanje sv. Cerkve.

To je vaš poseben poklic: poiskati po gorah in dolinah take bisere in jih prinesiti v dar Bogu! Marsikatera mlada duša na skrivnem hrepeni po vzvišenem poklicu duhovništva in marsikateri mladenič bi se odločil za duhovniški stan, čer bi v njegovi nežni mladosti bedela nad njim očetovska skrb duhovnikova. Res je, da to delo zahteva marsikatero žrtev, toda kako bogato bo plačilo božje tistemu, ki je Bogu pripeljal zvestega služabnika, svojemu ljudstvu pa vzgojil bogaboječega duhovnika. In če je dober sin po vsej pravici ponos svojega skrbnega očeta, potem je tudi v kroni dušnega pastirja najlepši biser - mladenič, ki je z njegovo pomočjo postal kras oltarja in blagoslov svojemu ljudstvu.

Tako so delali naši predniki in nas vabijo, da jih posnemamo.

Kar je katoliška Cerkev v 16. stoletju tako nujno priporočala (Conc. Trid.sess 23 c. 18), je v našem času še posebno potrebno, da v dijaških semeniščih vzgajamo zadosten in dober duhovniški naraščaj.

Zaupajmo! Kadar je največja sila, je božja roka najbolj mila! Toda v zaupanju na božjo pomoč bodimo pripravljene za vse žrtve, ki jih darujemo Bogu in njegovim sv. Cerkvi!

SLOMŠEK GOVORI DUHOVNIKOM IN VERNIKOM

Da bo pa naše veselje še večje in še bolj podobno veselju naših prednikov pred 100 leti, poslušajmo prvi pozdrav služabnika božjega škofa Antona Martina Slomška, ki ga je pred 100 leti poslal duhovnikom in vernikom novo urejene lavantinske škofije.

"Preljubi Slovenci, bratje in sestre moje!

Imenitni kralj je imel prelepo gorico. Žlahtne trte in mladike so rasle v dragem vinogradu, cvetele in zorile ter rodile obilno sadu. Gorica pa je bila razdeljena med dva mejaša, ki sta obdelovala dragoceni vinograd vsak po svoji moči.

V mnogih letih je trsje naraslo, pomnožle pa so se tudi skrbi vinogradnikom. Da bi trsje še obilneje rodilo in da bi se polajšalo delo oskrbnikom, je modri kralj razdvojeno južno gorico združil in izročil enemu oskrbniku. To odločitev modrega kralja so v si hvalili. Radost s eje razlegala po vinskih vrhovih in odmeval v žitno polje rodovitnih ravnin. Delavci so sis prijazno podajali roke in si želeli dobro srečo in obilni blagoslov. Oh, naj bi to veselje bilo stanovitno in se sladko upanje ne bi izpremenilo v žalost, kakor se na svetu rado zgodi.

Razumete to priliko? Ali veste, da vam, dragi slovinci, velja? Dopolnile so se vaše in naše dobre želje, podajmo si torej prijazno roko, naj bo ta združitev lavtinske škofije v večjo čast božjo in v naše zveličanje! Poskrbimo, da bo slvenska lavantinska škofija nebeškemu kralju slava, veselo srce svetemu očetu, sosedom pa lepo oko! Za to pa je potrebno treh reči: prave modrosti, stanovitosti in božjega blagoslova.

1. Prave modrosti potrebujemo, pa ne modrosti tega sveta, pač pa one modrosti, ki jo je usmiljeni Jezus učil, ki so jo apostoli oznajevali in jo uči svea katoliška Cerkev, ki jo vodi in razsvetljuje sam Sveti Duh. O tej modrosti velja lepa Jezusova beseda: "Kdor moje besede posluša in v svojem srcu ohrani, je podoben modremu možu, ki zida svojo hišo na skalo!" Dragi bratje in sestre moje! Dobri Bog nam je ohranil še luč prave svete vere, ni nam še zatemnelo jasno oko prave božje modrosti. Ohranimo zvesto dragoceni dar svete vere, branimo nauk svete katoliške vere kakor luč naših oči! Radi prihajajte poslušat božjo besedo, skrbno pošiljajte otroke h krščanskemu nauku, pa tudi doma radi govorite o božjih rečeh! Tako boste podobni žlahtnim trtam v Gospodovi gorici. O sveta boja Modrost, ki si postavila svojo Cerkev na skalo, vodi škofa in vse božje namestnike, bodi varuhinja vernikom!

2. Potrebna nam je prava stanovitnost v veri! Očetje in matere, bodite skrbni! V vaših rokah so otroci, žlahtne mladike Gospodove! Mati, ki malo dete dojiš, vtisni mu v srce gorečo ljubezen do Jezusa, prepevaj otroku svete pesmi in uči ga lepo moliti! Materin nauk je otrokom jutranja zarja! Pa tudi ti, oče, ne pozabi, da te je Bog postavil otroku za prvega učitelja. Zvečer po končanem delu moli s svojo družino, ob nedeljah in praznikih vodi svoje otroke k božji službi. Očetovb nauk je otrokom jutranje sonce! Blagor otrokom, ki imajo skrbne bogaboječe starše! Rastli bodo kakor zdrave mladike v gospodovem vinogradu. Pa naj rečem še eno besedo vam, mladeniči! Vi korenjaki naših gor, da vam ni enakih! Vi najlepši venec naše dežele, vi močni stebri naše

domovine! Bodite zdravi in veseli, pa tudi pošteni in pobožni kristjani! Prav pobožnost za vse velja, ima obljubo sreče sedanjega in prihodnjega življenja! Kako bi mogel vas pozabiti, mladenke, ve žlahtne cvetlice svete katoliške Cerkve! Naj bo vaše čisto srce prestol Jezusov, vaše deviško telo tempelj Svetega Duha, vaša lepa duša nevesta Jezusova in ve vse hčere Marijine! Bog ne daj, da bi se dale zapeljati in bi raztrgale venec svoje deviške časti! Ljubite Jezusa in Marijo! Svet preide in njegovo poželenje, kdor pa voljo božjo izponjuje, ostane vekomaj! Tako bo stanovitnost v veri po naših družinah ohranila našo škofijo kot veselo gorico, polno sverih čednosti in dobrih del!

3. K naši modrosti in stanovitosti pa je potreben še božji blagoslov. Dobra sreča vse velja, katero pa Bog da! Sedem živih studencev, svetih zakramentov, nam donaša božje milosti in pomoči. Hitimo zajemat žive vode za večno življenje! Da bo rosila milost božja na naše delo, molimo vsako jutro, prosimo Boga vsak večer, naj daje svoj blagoslov. Prava molitev je zlasti ključ svetih nebes. Molitev je naši duši dih življenja. Kakor hitro molitev opustiš, dušo umoriš. Če hočemo imeti dobro srečo, posvečujmo gospodov dan! Kdor krade Bogu posvečene dni in jih za sebe uporablja, ne bo imel prave sreče! Dajmo bogu, kar je božjega, pa bo tudi nam dal Bog, kar je nam potrebnega za dušo in telo!

To vam, preljubi, najprej priporočim in bom priporočal, dokler živim!

Ti pa, dobri bog, Oče usmiljenaj in vse tolažbe, ki si dobro delo med nami začel, Oče luči, od katreg pride vsak dober dar, blagoslovi pastirje in vernike lavantinske škofije! Blagoslovi naša žitna polja, lepe vinske gorice, vasi in mesta, blagoslovi naša srca, žlahten trte svojega vinograda, naj rodijo obilno dobrega sadu za božje kraljestvo! Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride na vas in naj vedno pri vas ostane!"

SLOMŠEK GOVORI DUHOVNIKOM

(Iz okrožnice 30. 12. 1850)

Preljubi sobratje in sodelavci v gospodovem vinogradu! Najdragocenejši denar, ki svoje vrednosti nikdar ne izgubi, je zahvala. Če tudi potreba trka na vrata dobrotnika in ga gane, vendar je hvaležnost za že prejete dobrote najbolj zanesljiva vratarica, ki nam znova in znova vrata odpre za nova dobra dela.

Ko sem vas dne 30. maja 1850 povabil, da bi mi pomagali opremiti bogoslovno semenišče za četrti letnik, da bi bil odslej na škofijskem sedežu, je moja prošnja našla pri veliki večini duhovnikov dobrohoten odziv. Bogoslovno semenišče je z vsem potrebnim preskrbljeno. Še več. Ustanovili smo še posebno dijaško podporno ustanovo, ki bo naši škofiji prinašala bogate sadove. Ko pa vam izrekam svoj "Bog povrni", ne smem opustiti, da ne bi vas, preljubi sobratje, opozoril na neko zelo važno skrb: Poiščite v svoji župniji nadopolne dečke, ki bi jih bilo možno izobraziti za duhovnike. Z očetovsko skrbnostjo pazite na nje, da bodo ljubljenci božji, bogati božjih darovin čistega srca, najdragocenejša posoda božje milosti in najlepše upanje sv. Cerkve.

To je vaš poseben poklic: poiskati po gorah in dolinah take bisere in jih prinesti v dar Bogu! Marsikatera mlada duaš na skrivnem hrepeni po vzvišenem poklicu duhovništva in marsikateri mladenič bi se odločil za duhovniški stan, čer bi v njegovi nežni mladosti bedela nad njim očetovska skrb duhovnikova. Res je, da to delo zahteva marikatero žrtev, toda kasko bogato bo plačilo božje tistemu, ki je Bogu pripeljal zvestega služabnika, svojemu ljudstvu pa vzgojil bogaboječega duhovnika. In če je dober sin po vsej pravici ponos svojega skrbenga očeta, potem

je tudi v kroni dušnega pastirja najlepši biser - mladenič, ki je z njegovo pomočjo postal kras oltarja in blagoslov svojemu ljudstvu.

Tako so delali naši predniki in nas vabijo, da jih posnemamo.

Kar je katoliška Cerkev v 16. stoletju tako nujno priporočala (Conc. Trid.sess 23 c. 18), je v našem času še posebno potrebno, da v dijaških semeniščih vzgajamo zadosten in dober duhovniški naraščaj.

Zaupajmo! Kadar je največja sila, je božja roka najbolj mila! Toda v zaupanju na božjo pomoč bodimo pripravljene za vse žrtve, ki jih darujemo Bogu in njegovi sv. Cerkvi!